

DECIZIE

01 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Liliana Catan

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Chesari Iurie împotriva deciziei din 04 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată a BC "Victoriabank" SA împotriva lui Chesari Iurie privind încasarea sumei,

c o n s t a t ă :

La data de 21 decembrie 2013 BC "Victoriabank" SA a depus în instanța de judecată cerere împotriva lui Chesari Iurie privind încasarea sumei.

În motivarea acțiunii s-a invocat că în baza contractului de credit nr. 528 din 15.04.2008 BC "Victoriabank" SA a acordat lui Chesari Iurie un credit în sumă de 200000 lei, scadent la data de 15.04.2011.

Susține că în vederea asigurării rambursării creditului acordat, a dobânzilor de întârziere și a altor plăți aferente, debitorii gajiști Chesari Iurie, Strașnic Alexandru și Chesari Svetlana au grevat cu gaj următoarele bunuri: Chesari Iurie – automobilul de model "Mercedes 124T", n/î CII 909, nr. caroseriei WDB 1240821F256958, nr. motor 11196010011946, anul producerii 1993; Strașnic Alexandru – automobilul de model "Mercedes 220", n/î CST 770, nr. caroseriei WDB124022IC159888, nr. motor 11196012065314, anul producerii 1994; Chesari Svetlana – automobilul de model "Mitsubishi Pajero", n/î CMB 844, nr. caroseriei JMY0R230XJ000291, nr. motor 2G72HH4871, anul producerii 1999.

Menționează că deoarece Chesari Iurie nu și-a executat obligațiunile contractuale privind rambursarea creditului conform graficului stabilit, achitarea dobânzii aferente, BC "Victoriabank" SA a inițiat procedura de executare anticipată și silită a obligațiilor, urmărind bunurile grevate cu gaj. Astfel, în baza documentelor executorii nr. 2-1348/09 din 24.06.2009 și respectiv nr. 2-1347/09 din 02.06.2009 emise de către judecătoria Botanica mun. Chișinău s-a dispus transmiterea silită de la debitorii gajiști Strașnic Alexandru, Chesari Iurie și Chesari Svetlana în posesia creditorului a bunurilor mobile proprietatea acestora, pentru vânzare, în scopul acoperii datoriei apărute în baza contractului de credit.

Afirmă că în condițiile Legii cu privire la gaj și a prevederilor art. 491 Cod civil, bunurile mobile preluate în posesia Băncii, au fost comercializate, fapt confirmat prin încheierea contractelor de vânzare-cumpărare la prețul total de 8450 euro, sumă care nu acoperă datoria și cheltuielile aferente suportate.

Declară că la data de 16.12.2013 datoria pîrîtului față de reclamant conform contractului de credit constituie suma totală în mărime de 157955,18 lei, dintre care suma de 17834,29 lei este cu titlu de datorie pentru împrumut și suma de 134503,92 lei este cu titlu de dobîndă, precum și suma de 5616,98 – penalitate.

Relevă că pentru soluționarea amiabilă a litigiului dat, reclamantul a expediat în adresa pîrîtului notificare privind vânzarea bunurilor preluate în posesie.

Solicită reclamantul încasarea de la Chesari Iurie a datoriei în sumă de 157955,18 lei, precum și taxa de stat în mărime de 4739 lei.

Prin hotărîrea din 04 august 2014 a judecătoriei Botanica mun. Chișinău, acțiunea înaintată de BC "Victoriabank" SA a fost admisă și s-a dispus încasarea de la Chesari Iurie în beneficiul BC "Victoriabank" SA suma de 157955,18 lei cu titlu de datorie, suma de 4738,65 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 162693,83 lei.

Prin decizia din 04 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău, apelul depus de Chesari Iurie a fost respins și menținută hotărîrea primei instanțe.

La data de 17 aprilie 2015 Chesari Iurie a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este una subiectivă, unilaterală și nefondată, pasibilă a fi casată.

Susține că dacă intimatul din momentul ce și-a revendicat obiectul gajului și-a acoperit datoria recurentului în baza contractului de credit, datoria se consideră a fi stinsă. Astfel, deoarece bunurile gajate au fost transmise benevol de către proprietar cu scopul stingerii creditului în baza tranzacției de împăcare, recurentul nu mai are obligații față de debitor.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445, alin.(1), lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele cauzei s-a constatat că la data de 15.04.2008 între Chesari Iurie și BC "Victoriabank" SA a fost încheiat contractul de credit nr. 528. În baza contractului respectiv, Chesari Iurie s-a obligat să ramburseze creditul în sumă de 200000 lei și dobânda aferentă conform graficului stabilit, fiind scadent la 15.04.2011.

La fel, s-a mai stabilit că în vederea asigurării rambursării creditului acordat, a dobînzilor și a altor plăți aferente, debitorii gajiști Chesari Iurie, Strașnic Alexandru și Chesari Svetlana au grevat cu gaj automobilul de model "Mercedes 124T", n/î CII 909, nr. caroseriei WDB 1240821F256958, nr. motor 11196010011946, anul producerii 1993; automobilul de model "Mercedes 220", n/î CST 770, nr. caroseriei WDB124022IC159888, nr. motor 11196012065314, anul producerii 1994 și automobilul de model "Mitsubishi Pajero", n/î CMB 844, nr. caroseriei

JMY0R230XJ000291, nr. motor 2G72HH4871, anul producerii 1999.

Totodată, s-a constatat că deoarece Chesari Iurie nu și-a onorat obligațiile contractuale, încălcând condițiile de rambursare a creditului, conform graficului stabilit și a dobânzilor aferente, creditorul a inițiat procedura de executare silită a gajului.

În baza documentelor executorii nr. 2-1348/09 din 24.06.2009 și nr. 2-1347/09 din 02.06.2009 emise de judecătoria Botanica mun. Chișinău s-a dispus transmiterea silită de la debitorii gajiști în posesia Băncii bunurile mobile gajate în scopul acoperirii datoriilor apărute în baza contractului de credit.

Conform contractelor de vânzare-cumpărare din 14.03.2011, din 22.09.2010 și din 18.04.2011, bunurile mobile gajate au fost comercializate, la un preț total de 8450 euro, sumă care nu acoperă datoria și cheltuielile aferente rezultate din contractul de credit, drept dovadă servind notificarea expediată în adresa debitorilor gajiști Chesari Iurie, Strașnic Alexandru și Chesari Svetlana.

Colegiul reiterează că deoarece debitorii gajiști nu au întreprins careva măsuri în vederea stingerii datoriei indicate în notificarea la data de 31 decembrie 2013, Banca s-a adresat cu cererea de chemare în judecată solicitând încasarea de la Chesari Iurie suma datorată în mărime de 157955,18 lei, precum și a taxa de stat în sumă de 4739 lei.

Astfel, instanța de recurs consideră că instanța de apel corect a dispus încasarea de la Chesari Iurie în beneficiul BC "Victoriabank" SA a sumei de 157955,18 lei cu titlu de datorie, precum și a cheltuielilor de judecată în mărime de 4738,65 lei.

Ori, în conformitate cu art. 493 alin. (5) Cod civil, în cazul în care produsul obținut din vânzarea bunului nu este suficient pentru stingerea creanțelor și acoperirea cheltuielilor creditorului gajist, acesta conservă o creanță neprivilegiată pentru diferență datorată de debitorul său.

Prin urmare, Colegiul menționează că instanța de apel întemeiat a dat apreciere materialului probator și anume a contractului de credit nr. 528 din 15.04.2008 din care rezultă că creditorul va achita Băncii o dobândă flotantă calculată la rata de 20% anual.

Mai mult decât atât, pct. 7.5 al aceluiași contract prevede că dobânda prevăzută la pct. 7.1 va fi calculată începând cu data eliberării mijloacelor bănești debitorului pînă la restituirea deplină a sumei creditului asupra căreia se calculează dobînda.

Astfel, nu poate fi reținut ca întemeiat argumentul recurentului precum că datoria din contractul de credit va fi acoperită din momentul cînd Banca și-a revendicat obiectul gajului, calificându-se ca stinsă.

Totodată, instanța de recurs menționează ca fiind justă și constatarea de către instanța de apel precum că deoarece ultimul bun gajat a fost comercializat la data de 27.04.2011, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 31.12.2013, acțiunea urmează a fi considerată ca depusă în interiorul termenului de prescripție extinctivă.

În conformitate cu art.267 alin.(1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin.(1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Colegiul consideră că cererea de chemare în judecată a fost depusă în interiorul termenului de prescripție, deoarece Banca, abia la data de 27.04.2011 a înstrăinat ultimul bun gajat și anume din această dată a fost posibilă stabilirea cuantumului sumei ce poate fi pretinsă de către pîrît.

Conform art. 76 alin. (3) al Legii cu privire la gaj, dacă produsul obținut din vânzarea bunului nu a fost suficient pentru a plăti creanțele sale și cheltuielile, creditorul gajist conservă o creanță neprivilegiată pentru diferența datorată de debitorul său.

Deci, apărarea dreptului Băncii urmează a fi tratat nu doar prin prisma art. 267 Cod civil, dar și coroborat cu art. 76 alin. (4) al Legii cu privire la gaj.

Ori, astfel, Banca nu are posibilitatea de a-și restabili dreptul încălcat limitîndu-se doar la înstrăinarea bunului gajat.

Din aceste considerente, legislatorul a și prevăzut că creditorul gajist conservă o creanță pentru diferența datorată de debitorul său, care urmează a fi valorificată în termenul general de prescripție.

Astfel, Colegiul reiterează că ultimul bun imobil preluat în posesia de către creditor a fost înstrăinat prin contractul de vânzare-cumpărare din data de 27.04.2011, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 31.12.2013, adică în interiorul termenului general de prescripție.

Instanța de recurs conchide că instanța de apel întemeiat și cu abordarea corectă a normelor legale a admis acțiunea înaintată de către BC "Victoriabank" SA.

Avînd în vedere faptul că decizia instanței de apel a fost emisă în conformitate cu legislația în vigoare, iar argumentele invocate de recurent sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia din 04 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. a), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Chesari Iurie.

Se menține decizia din 04 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată a BC "Victoriabank" SA împotriva lui Chesari Iurie privind încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Liliana Catan

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală